

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

بنام خدا

معاینه ظاهری جسد برای صدور جواز دفن

کی مجاز به صدور جواز دفن و برای چه فوت شدگانی
هستیم؟

▶ فوت شدگانی که مرگ آنها طبیعی باشد

▶ مرگ طبیعی چیست؟

مرگی که منحصرا ناشی از یک عامل درونی باشد و
کسی در وقوع مرگ بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم
دخالتی نداشته باشد و یا در مظان دخالت نباشد

شرایط صدور جواز دفن:

- ۱- علت فوت معلوم باشد
- ۲- مرگ طبیعی باشد
- ۳- در خصوص وقوع مرگ شکایتی مطرح نباشد

برای تشخیص علت فوت،
طبیعی بودن مرگ و عدم
وجود شکایت معاینه خوب و
دقیق جنازه از ارکان ضروری
صدور جواز دفن می باشد

مراحل معاینه جسد:

۱- اطمینان از وقوع مرگ قطعی

شخص پزشک صادر کننده جواز دفن باید جسد را مورد معاینه قرار دهد و از وقوع مرگ قطعی، اطمینان حاصل نماید

اهمیت تشخیص وقوع مرگ قطعی

و اهمیت تاریخی و اجتماعی آن

۲- احراز هویت فرد فوت شده
بعد از اطمینان از وقوع مرگ قطعی
و قبل از اقدام به معاینه ظاهری
جسد، ضرورت تام دارد از هویت
جسد اطمینان حاصل کنیم

۳- ارزیابی ظاهری و معاینه پوشش جسد
به قد و وزن، به لاغری چاقی، آراستگی ظاهری،
نشانه های وجود بیماری قبل از فوت، احتمال
اعتیاد به مواد مخدر، بهداشت ظاهری و ..

پوشش جسد شامل چه مواردی است آیا لباس راحتی داخل
منزل به تن دارد یا لباس رسمی مخصوص خارج منزل، آیا
لباس کار به تن دارد و

آیا در لباس وی به هم ریختگی، پارگی، لکه های خون و یا هر
لکه غیر عادی وجود دارد یا نه؟

۴- معاینه ظاهری جسد

ضرورت دارد بعد از بررسی پوشش جسد، لباس های وی را به طور کامل از تن خارج نموده و اقدام به معاینه ظاهری وی نمائیم

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

- ▶ الف: پدیده های نعشی
- ▶ ب: معاینه سر و صورت
- ▶ ج: معاینه گردن
- ▶ د: معاینه قفسه سینه
- ▶ ه: معاینه شکم
- ▶ و: معاینه پشت بدن
- ▶ ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد
- ▶ ح: معاینه اندامهای فوقانی و تحتانی

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی

توجه به وجود یا عدم وجود پدیده های نعشی، سرد شدن بدن، کبودی نعشی، جمود نعشی و فساد نعشی و اطمینان از گذشت ساعاتی از زمان وقوع مرگ

- ب: معاینه سر و صورت
- ج: معاینه گردن
- د: معاینه قفسه سینه
- ه: معاینه شکم
- و: معاینه پشت بدن
- ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد
- ح: معاینه اندامهای فوقانی و تحتانی

صدور گواهی فوت

صدور گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی ▶

ب: معاینه سر و صورت ▶

بررسی از نظر وجود هرگونه آثار ضرب و جرح، وجود پارگی و یا کبودی در داخل دهان و لب ها، وجود جسم خارجی در داخل دهان، کبودی، وجود خونریزی های ریز و درشت در اطراف چشم ها، گوشه ها، در زیر ملتحمه، لمس هرگونه شگستگی استخوانی، اطمینان از عدم وجود هرگونه تورم، پارگی یا سوراخ شدگی کوچک در لابلای موها و ...

ج: معاینه کردن ▶

د: معاینه قفسه سینه ▶

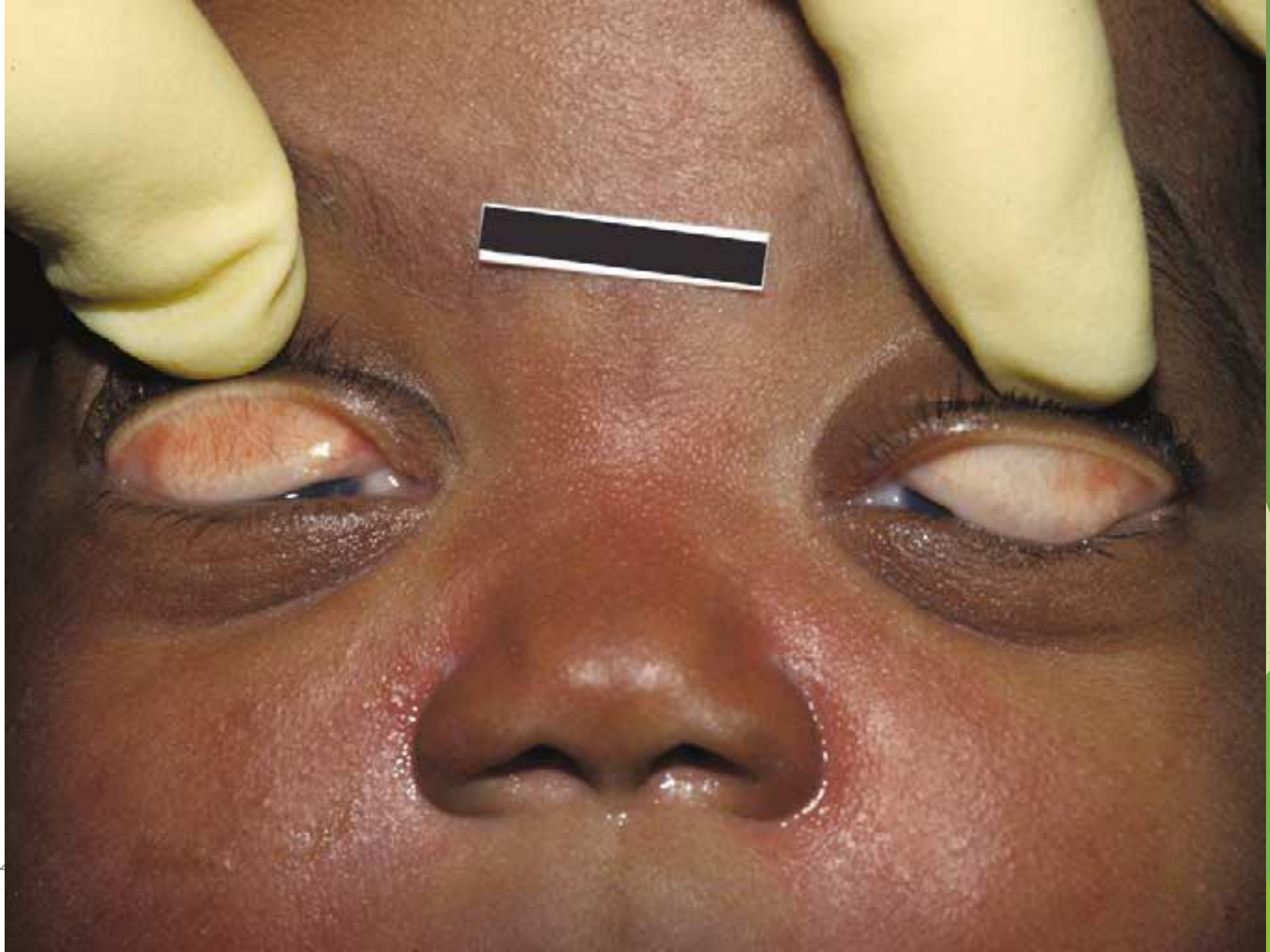
ه: معاینه شکم ▶

و: معاینه پشت بدن ▶

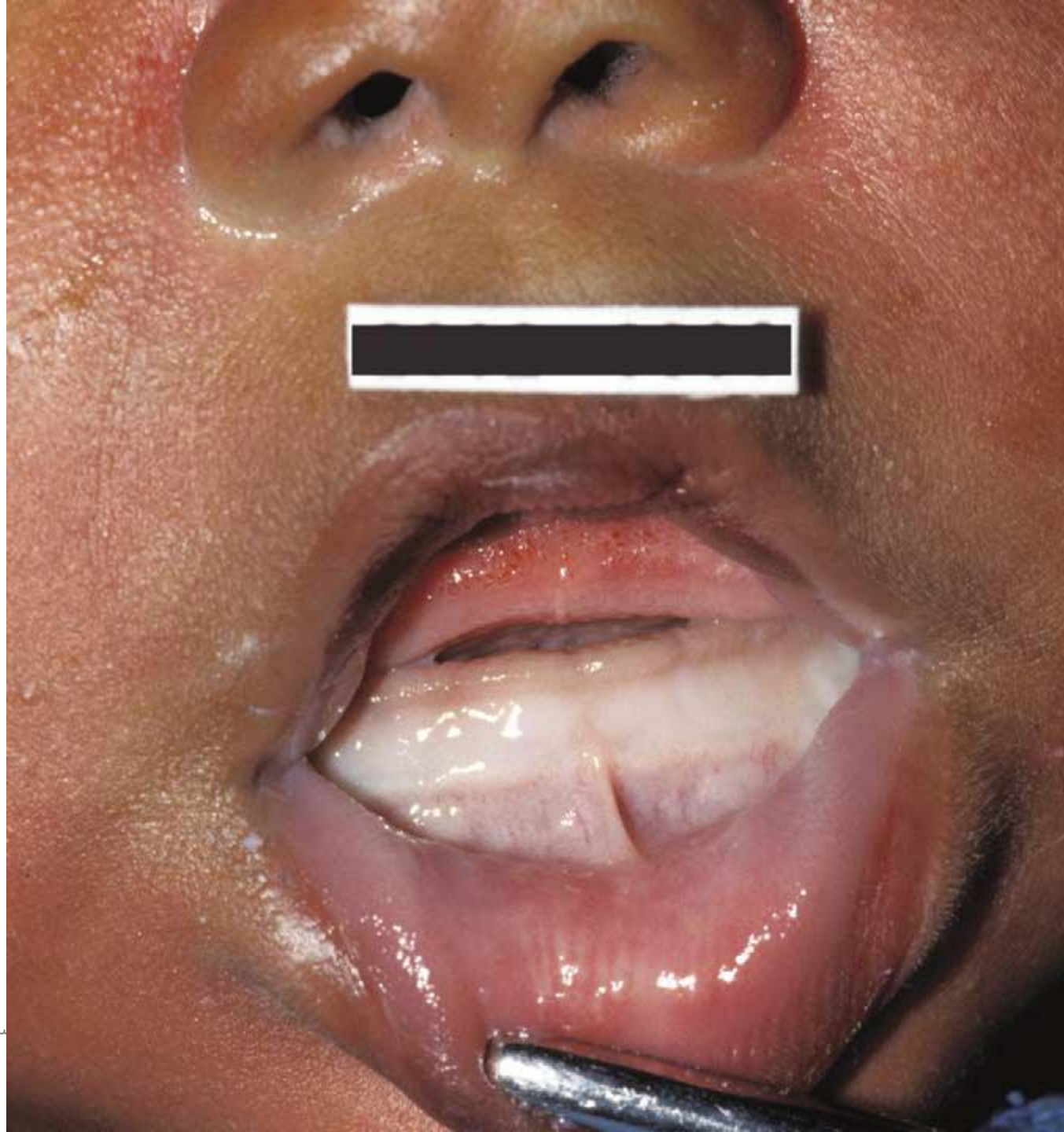
ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد ▶

ح: معاینه اندامهای فوقانی و تحتانی ▶

س ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

و صدور گواهی فوت

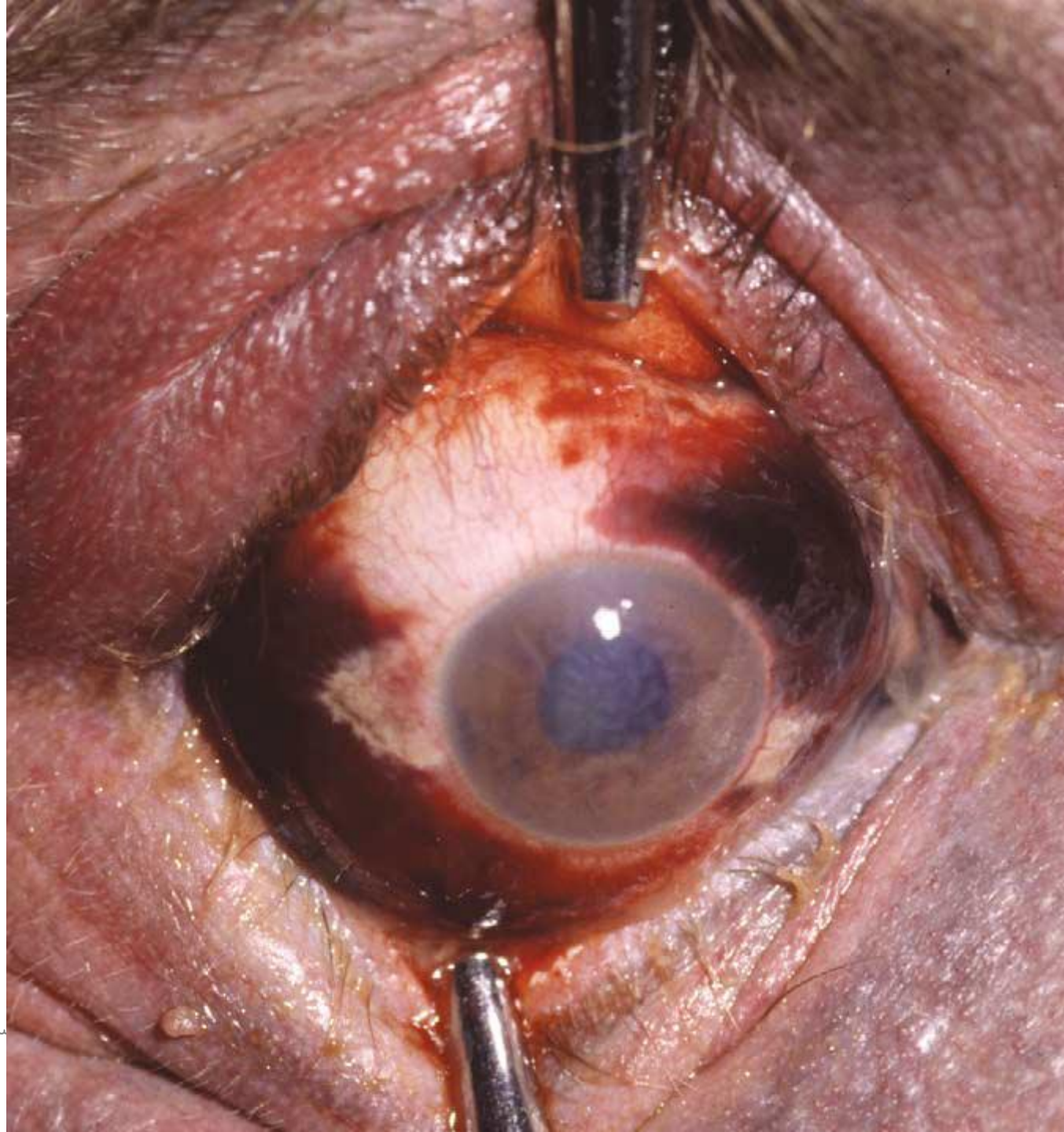

س ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

گ و صدور گواهی فوت

س اړتقاي نظام ثبت مرگ و صدور گواهي فوت

صدر گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی

ب: معاینه سر و صورت

ج: معاینه گردن

بررسی وجود هرگونه کبودی و خونریزی در گردن، وجود شیار در گردن، وجود خراشیدگی، آثار ناشی از فشار انگشت، فشار ناخن، وجود کریپتاسیون در لمس حنجره و استخوان لامی، دامنه حرکتی بیش از اندازه در گردن و لمس شکستگی یا کریپتاسیون در مهره ها و

د: معاینه قفسه سینه

ه: معاینه شکم

و: معاینه پشت بدن

ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد

ح: معاینه اندامهای فوقانی و تحتانی

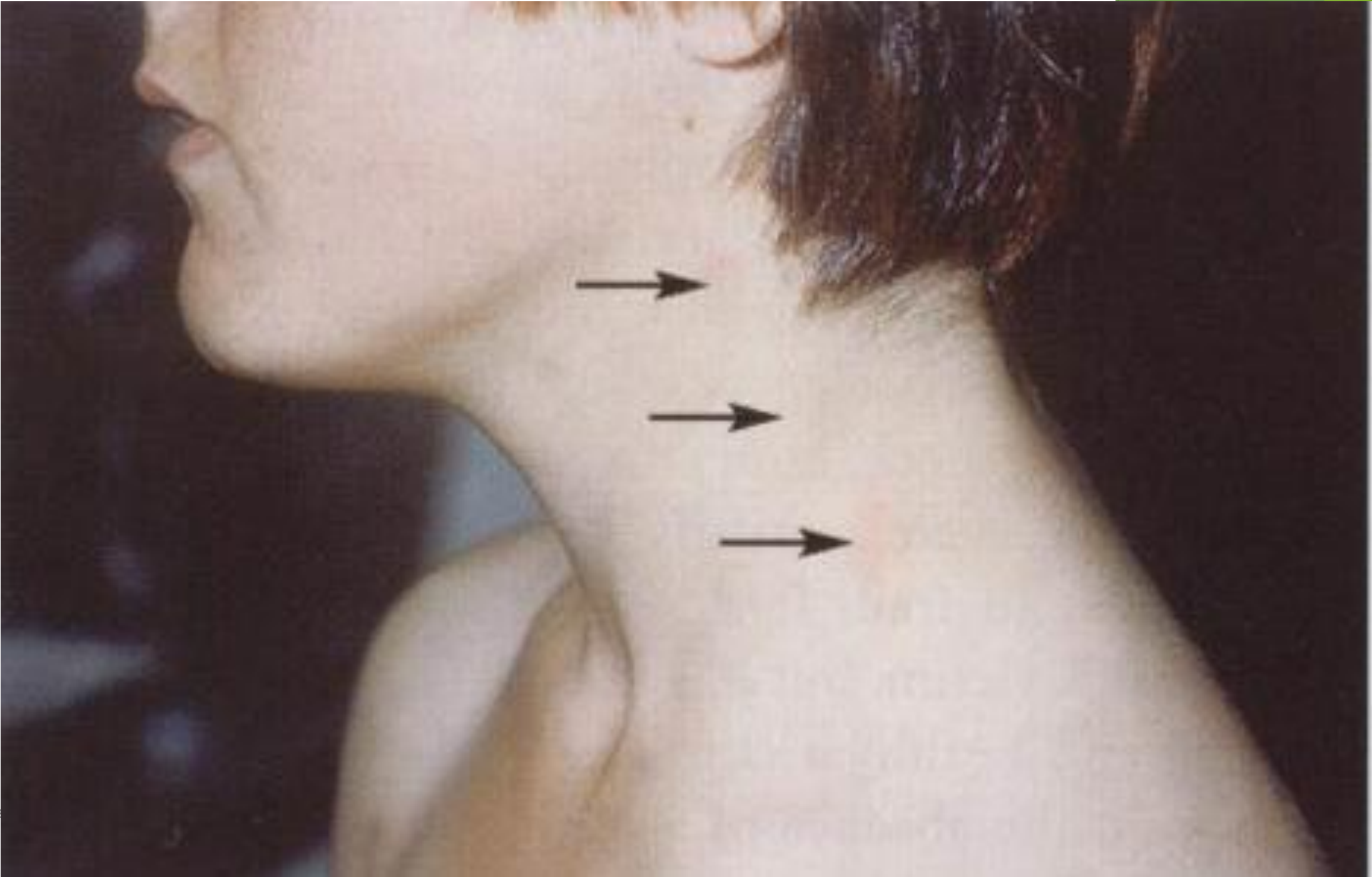
صدر گواهی فوت

صدور گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی ▶

ب: معاینه سر و صورت ▶

ج: معاینه گردن ▶

د: معاینه قفسه سینه ▶

بررسی وجود آثار احیاء قلبی ریوی، بررسی وجود هر
گونه آثار ضرب و جرح، لمس شکستگی استخوانی در جناغ
و دنده ها، آثار تعبیه لوله قفسه سینه و

ه: معاینه شکم ▶

و: معاینه پشت بدن ▶

ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد ▶

ح: معاینه اندامهای فوقانی و تحتانی ▶

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی ▶

ب: معاینه سر و صورت ▶

ج: معاینه گردن ▶

د: معاینه قفسه سینه ▶

ه: معاینه شکم ▶

بررسی وجود آثار کبودی و جراحت در شکم، استئاع
غیر معمول شکم، وجود آثار اقدام جراحی اخیر، وجود
جوشگاه ناشی از جراحات قبلی و یا اقدامات جراحی، و.....

و: معاینه پشت بدن ▶

ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد ▶

ح: معاینه اندامهای فوقانی و تحتانی ▶

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی ▶

ب: معاینه سر و صورت ▶

ج: معاینه گردن ▶

د: معاینه قفسه سینه ▶

ه: معاینه شکم ▶

و: **معاینه پشت بدن** ▶

بررسی پشت بدن از ضروریات معاینه جسد می باشد که معمولاً مورد غفلت قرار میگیرد بررسی پشت جسد از نظر وجود هر گونه آثار ضرب و حرج ، وجود زخم بستر و....

ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد ▶

ح: معاینه اندامهای فوقانی و تحتانی ▶

دوره تربیت مدرس ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

دوره تربیت مدرس ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی ▶

ب: معاینه سر و صورت ▶

ج: معاینه گردن ▶

د: معاینه قسه سینه ▶

ه: معاینه شکم ▶

و: معاینه پشت بدن ▶

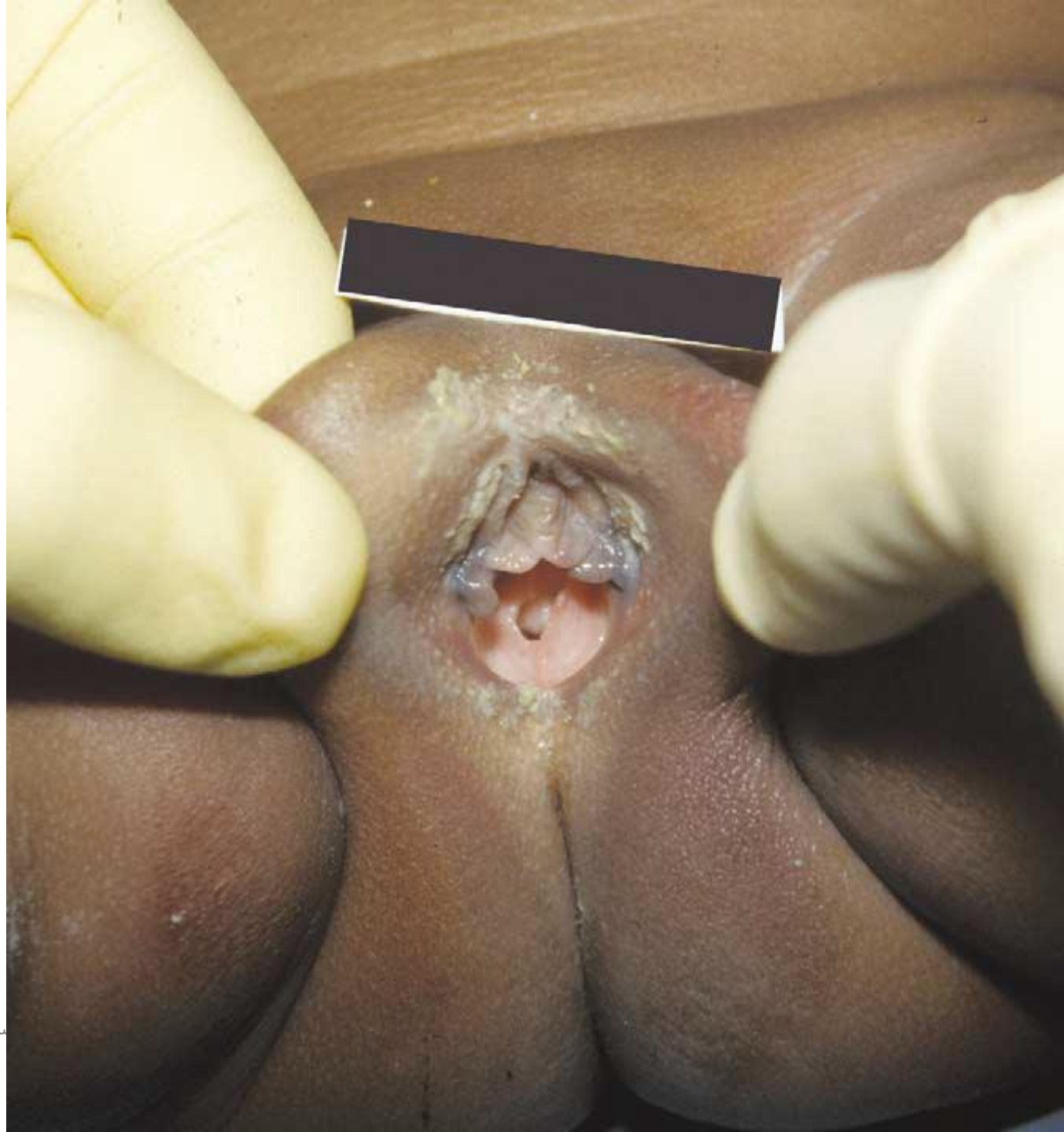
ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد ▶

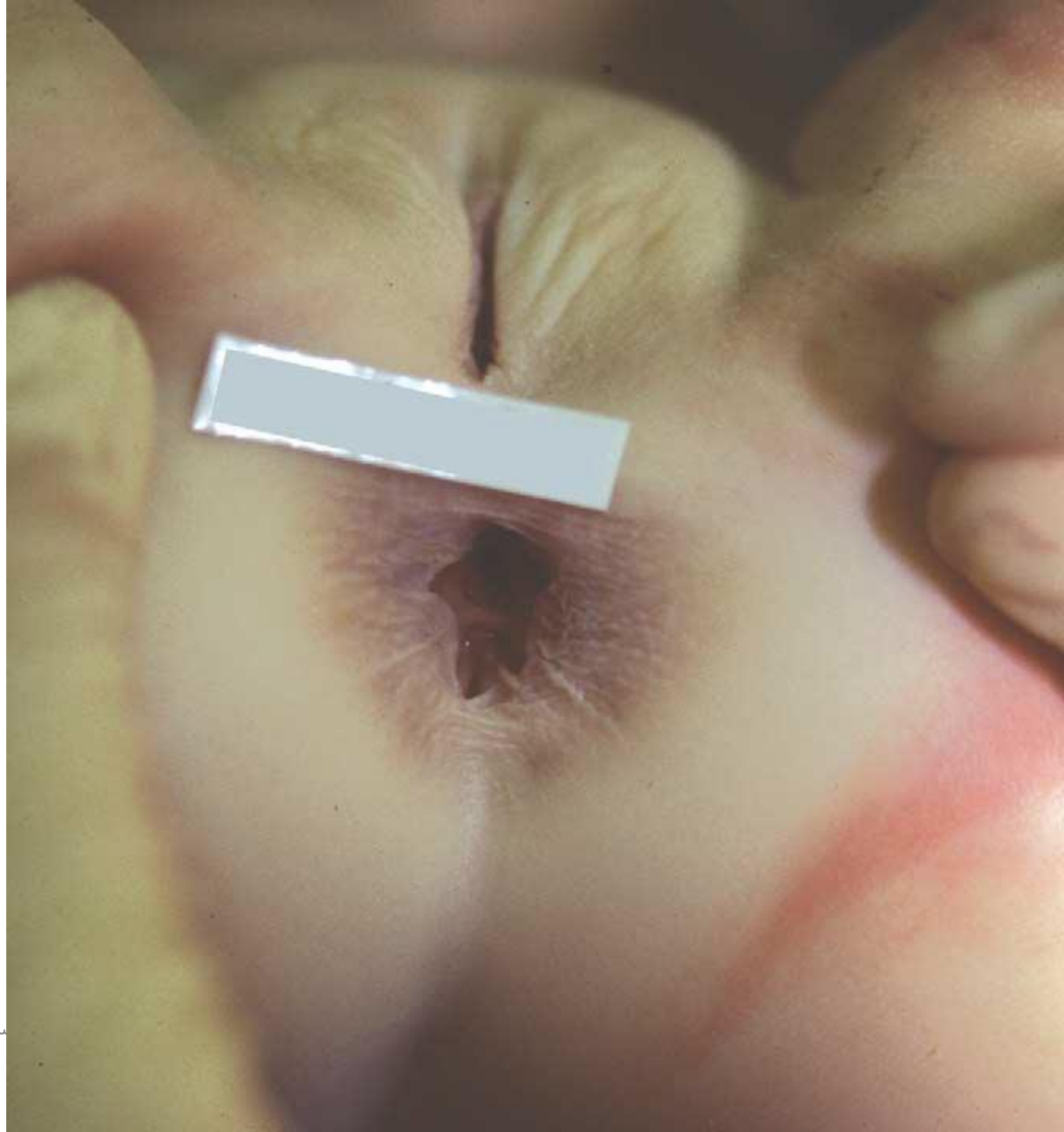
بررسی این ناحیه تقریباً در قریب به اتفاق اجساد ضرورت دارد و در کودکان، افراد کم سن و زنان ضرورت بیشتری دارد. ناحیه تناسلی و مقعد لازم است از نظر وجود هرگونه آثار کبودی، خونمردگی، پارگی، بریدگی، خونریزی از مقعد و دستگاه تناسلی بررسی شود. در زنان باید بررسی وضعیت پرده بکارت از نظر اینکه آیا دخترانه و یا زنانه است و یا اینکه آثاری از دخول اخیر وجود دارد یا نه، صورت گیرد

ح: معاینه اندامهای فوقانی و تحتانی ▶

پس ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

- ▶ الف: پدیده های نعشی
- ▶ ب: معاینه سر و صورت
- ▶ ج: معاینه گردن
- ▶ د: معاینه قفسه سینه
- ▶ ه: معاینه شکم
- ▶ و: معاینه پشت بدن
- ▶ ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد

موارد مورد توجه در معاینه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی ▶

ب: معاینه سر و صورت ▶

ج: معاینه گردن ▶

د: معاینه قفسه سینه ▶

ه: معاینه شکم ▶

و: معاینه پشت بدن ▶

ز: معاینه ناحیه تناسلی و مقعد ▶

ح: **معاینه اندامهای فوقانی و تحتانی** ▶

اندامها باید از نظر وجود آثار ضرب و جرح نظیر کبودی، پارگی،
پریدگی، شکستگی، برق گرفتگی، آثار تزریق و بررسی
گردد

ظلام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

بدور گواهی فوت

نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

گواهی فوت

س ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

